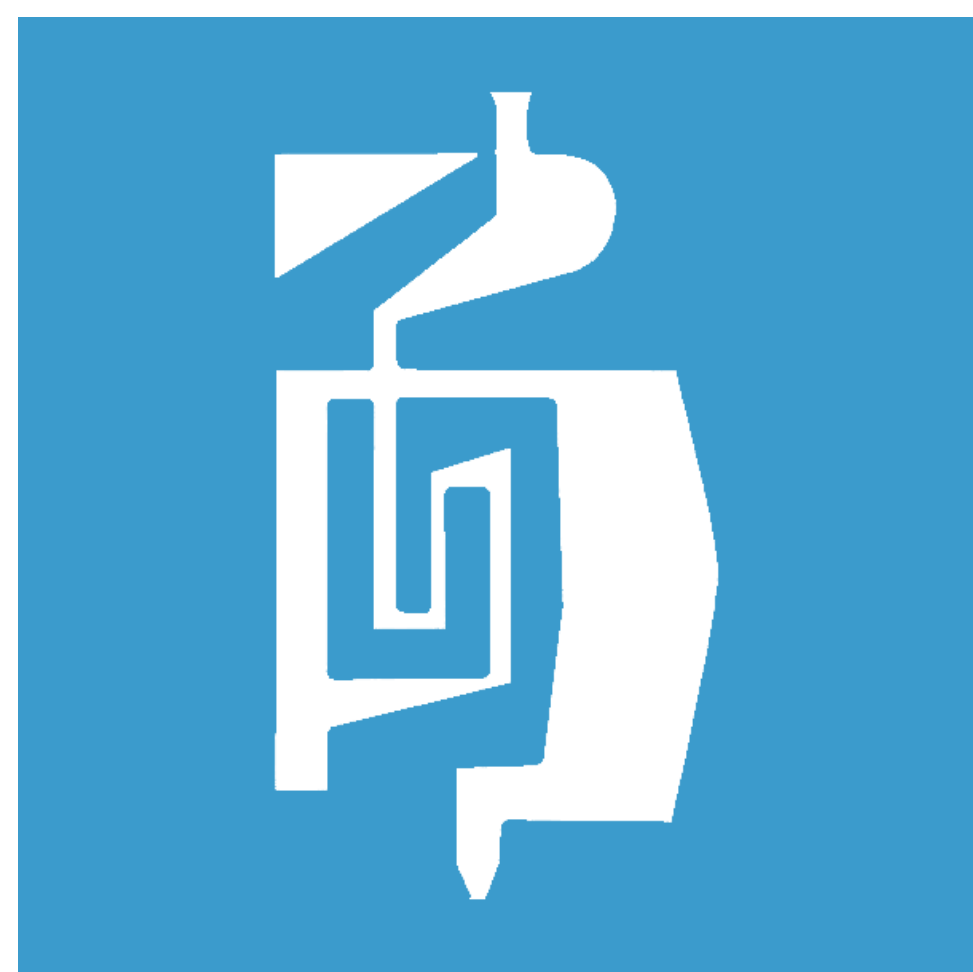

A vastagbélrák szűrőprogramjában elvégzett kolonoszkópos vizsgálatok minőségi mutatóinak és eredményeinek kiértékelése

¹Tóth Tibor, ¹Bor Renáta, ¹Fábián Anna, ²Vasas Béla, ¹Bősze Zsófia, ¹Farkas Klaudia, ¹Molnár Tamás, ¹Resál Tamás, ¹Bacsur Péter, ¹Rutka Mariann, ¹Bálint Anita, ¹Szepes Zoltán

¹Szegedi Tudományegyetem, Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar, Belgyógyászati Klinika

²Szegedi Tudományegyetem, Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar, Patológia Intézet

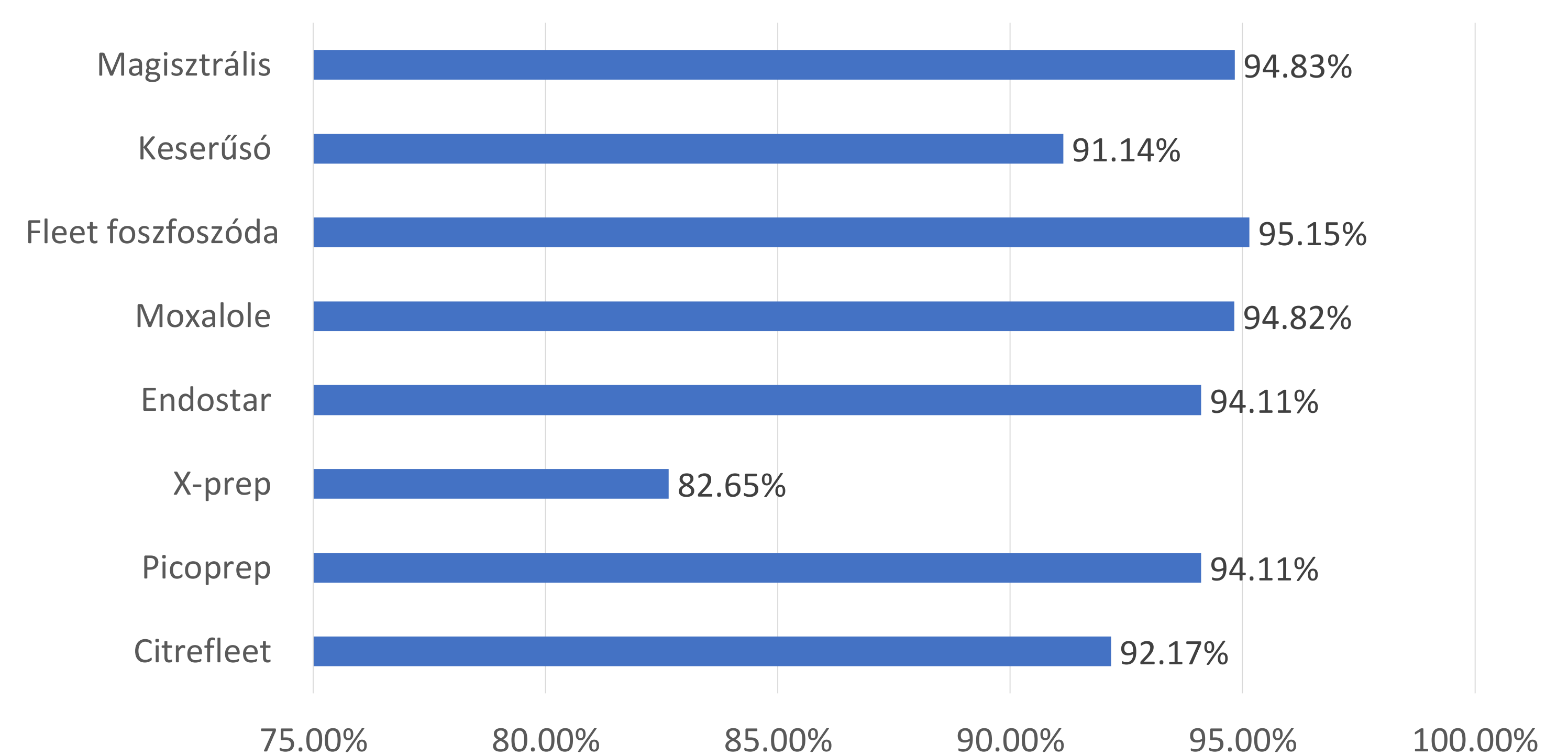
Bevezetés: A megfelelő béltisztaság alapfeltétele a hatékonyan működő kolonoszkópia alapú vastagbélrák szűrőprogramnak, és az ellenőrző vizsgálat adekvát időzítésének.

Célkitűzés: A béltisztaság, mint alapvető minőségi mutató jelentőségének retrospektív kiértékelése a magyarországi vastagbélrák (colorectal cancer, CRC) szűrőprogram (EFOP-1.8.1-VEKOP-15-2016-00001) első 4 évében elvégzett kolonoszkópiák esetében.

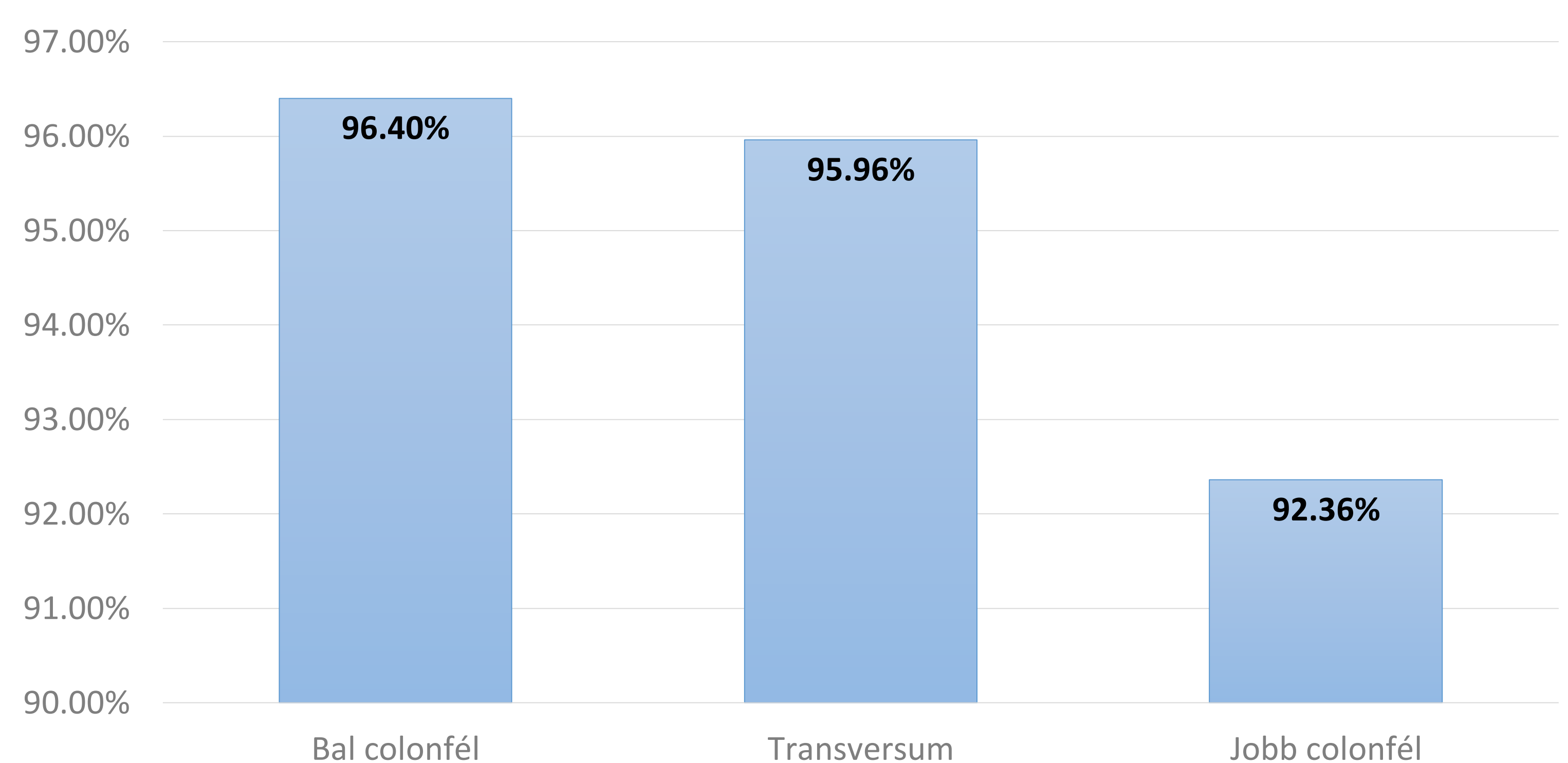
Anyagok és módszerek: Intervencióval nem járó, obszervációs kohorsz vizsgálatunk retrospektív módon elemezte a szűrő kolonoszkópiák klinikai adatait, melyek az Nemzeti Népegészségügyi Intézet kommunikációs moduljában prospektív módon kerültek nyilvántartásába. Megfelelő béltisztaságnak tekintettük a BBPS $\geq$ 6 (Boston Bowel Preparation Scale) értéket.

Eredmények: A szűrőprogram négy évében 19.646 kolonoszkópia elvégzésére került sor, mely során 93,18%-ban (n=18.307) sikerült elérni a megfelelő és 67,30%-ban (n=13.221) a kiváló (BBPS $\geq$ 6) béltisztaságot. A béltisztító készítmények típusa nem mutatott szignifikáns összefüggést a megfelelő és kiváló béltisztaság, valamint a jobb colonfél megfelelő előkészítettségével, az X-prep kivételével minden készítmény esetén az irányelvekben meghatározott 90%-os minimum célértéket meghaladó volt a megfelelő béltisztaság aránya. (1.ábra) Az X-prep-et mindössze 98 főnél alkalmazták, akiknél csupán 82,65%-ában (n=81) sikerült megfelelő béltisztaságot elérni. Nem találtunk számottevő különbséget a megfelelő előkészítettség (BBPS részpont $\geq$ 2) tekintetében a bal colonfél, a colon transversum és jobb colonfél között [96,40%, 95,96% és 92,36%]. (2.ábra) Megfelelő béltisztaság mellett a coecum intubáció aránya [95% vs. 78%; p=0,0164], a polyp detekció aránya [47% vs. 35%; p=0,0151], az adenoma detekció aránya [36% vs. 25%; p=0,0172], a nem negatív kolonoszkópia aránya [82% vs. 69%; p=0,0159] és a tumor detekció aránya [5% vs. 6%; p=0,0169] szignifikánsan magasabb volt a nem megfelelő előkészítettséggel összevetve. (3.ábra) Lebontva a négy évet nem találtunk szignifikáns különbséget az eltérő béltisztaság esetén a kimeneti mutatók változásában az egyes évek között.

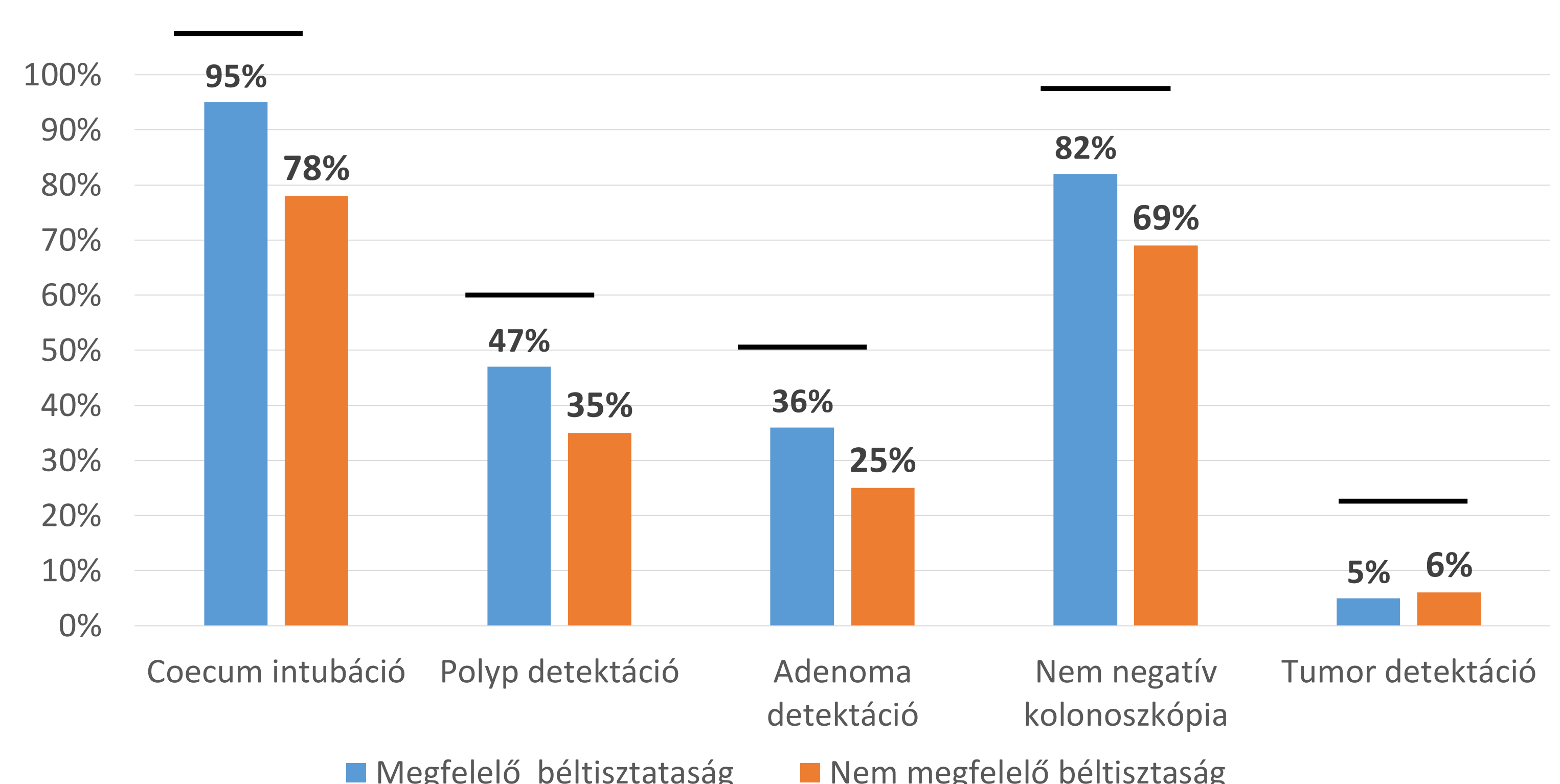
Következtetés: A béltisztaság szempontjából a CRC szűrő programban elvégzett kolonoszkópiák megfeleltek az Európai Gasztrointesztinális Endoszkópos Társaság (ESGE) és a magyar szakmai irányelvében meghatározott minimum követelményeknek. Eredményeink alátámasztották, hogy a megfelelő béltisztaság szignifikánsan növeli a coecum intubáció, a polyp detekció, az adenoma detekció, a nem negatív kolonoszkópia és a tumor detekció arányát függetlenül az alkalmazott béltisztító készítmény típusától.

1. Ábra Béltisztítók hatékonyságának összevetése.

2. Ábra A vastagbél szegmensenkénti összevetése a megfelelő béltisztaság alapján. Megfelelő előkészítettséget (BBPS részpont $\geq$ 2) sikerült elérni a bal colonfélnél 96,40%-ban, transzverzumnál 95,96%-ban és jobb colonfélnél 92,36%-ban. Habár arányaiban nem látni számottevő különbséget, statisztikailag szignifikánsan eltér a megfelelő tisztítottság tekintetében a jobb colonfél (p<0,00001).

3. Ábra Eltérő béltisztaság esetén a kimeneti mutatók változása. A megfelelő béltisztaság aránya szignifikánsan magasabb volt a nem megfelelő előkészítettséggel szemben, ahol a kimeneti mutatók a következőképpen alakultak: coecum intubáció aránya [95% vs. 78%; p=0,0164], a polyp detekció aránya [47% vs. 35%; p=0,0151], az adenoma detekció aránya [36% vs. 25%; p=0,0172], a nem negatív kolonoszkópia aránya [82% vs. 69%; p=0,0159] és a tumor detekció aránya [5% vs. 6%; p=0,0169].